

**Divini illius magistri (dokončení)**

V dnešním rozboru dokumentu papeže Pia XI. se podíváme na to, čím jsou děti při výchově obklopeny a jak to na ně působí. Dokonalá výchova nemá dítě vystavovat vlivům, které ho odvádí od cíle výchovy. Co je oním cílem výchovy, nám odhalí papež až na samotný závěr. Nyní se zabývá přirozeným výchovným prostředím, jímž je rodina. Ta je nejbezpečnějším prostředím výchovy tehdy, když je spořádaná a žije mravně. Především rodiče a potom ostatní domácí mají předcházet dítěti dobrým příkladem. Želobu v novějších dobách rodinná výchova žalostně upadá:

*Na svobodná povolání a na veřejná postavení, a to jsou konečně věci málo významné, se lidé připravují dlouhými studii, namáhavým cvičením a důkladnou přípravou; kdežto do výchovy dětí, jež je skutečně hlavní povinností rodičů, se přecetní rodiče odvážně pouštějí téměř bez veškeré přípravy, neboť jsou příliš zabaveni hmotnými věcmi a starostmi.*

Další zlovyk je, že již v nejútlejším věku jsou děti velmi snadno odlučovány od rodiny z důvodů hospodářských, průmyslových, obchodních i politických. Jsou dokonce i státy, které děti vytrhávají z lůna rodin a zachází s nimi jako se společným vlastnictvím. Takové děti bývají v bezbožných školách a spolicích zkaženy a duchovně pokřiveny – to je zde přirovnáno k vraždění Nevinňátek.

Papež apeluje na biskupy, aby využili každé příležitosti tak, aby

*křesťanští rodičové byli poučeni nejen všeobecně a teoreticky, ale dopodrobna a prakticky, jaké mají povinnosti v náboženské, mravní a občanské výchově svých dětí, a hlavně jaké cesty a způsoby — kromě dobrého příkladu svatého života — vedou k účinnějšímu uskutečnění výchovy.*

Při výchově rodiče velmi snadno upadají do dvou nedobrych extrémů. Jsou jimi přílišná přísnost a hrubost, která pramení z těžkého snášení povahy a vrozené živosti dítěte, zatímco druhý extrémem je přílišná změkčilost rodičů a uvolněná kázeň dětí, která způsobuje, že v dětských duších vládne nezkracená vášně. Jelikož jsou rodiče při výchově opravdovými zástupci Boha, je nejvyšší rozumné, aby děti vychovávali k „bázi Boží, která je začátkem moudrosti“. V ní trvale spočívá autorita představených (rodičů) a bez ní nemůže být stálý řád.

Dalším prostředím výchovy dětí je církev.

*Církev a rodina tvoří jakoby jedno útočiště a jeden svatostánek*

*křesťanské výchovy.*

Ona je rozdatelkou Božích milostí, bez kterých křehké síly lidské přirozenosti pokažené dědičným hříchem nemohou obstát. Bůh sám působí na děti skrze církve ve svátostech, skrze svatá místa chrámů, posvátné obřady, hudbu a výzdobu, také pomocí různých církevních škol, společností a ústavů.

Třetím významným prostředím výchovy je škola. Té papež věnuje více pozornosti. Nejprve vysvětluje důvod jejich vzniku, který spočívá v rozvoji mládeže jak po stránce vědní tak i po stránce umělecké, na což již rodiče většinou sami nestačí. Nejprve to byly ovšem školy církevní, které přispěchaly rodičům na pomoc. Až mnohem později začaly vznikat školy i z podnětu státu. Zde je patrné, že školy vznikly vlastně jako pomocnice a téměř doplněk církve a rodiny. Proto veřejné školy nikdy nemohou být v rozporu s rodinou a církví. Proto je možné říci:

*Není-li škola chrámem, je peleší. ... Není-li ve výchově mládeže jednoty mezi literním vyučováním a mezi učením náboženským, rodinným a občanským, rostou z mládeže lidé ubozí a neschopní.*

Samotné školy jsou děleny do tří kategorií. Nejprve je to škola neutrální neboli laická. Taková škola chce být nenáboženská. Papež o ní říká, že je neutrální jenom zdánlivě, neboť svým postojem se stává rozhodným nepřítelem náboženství. Takové školy zavrhuje a vyvracejí všechny základy křesťanské výchovy.

O školách nábožensky smíšených papež říká:

*Dlouho by trvalo, a není toho ani potřeby, kdybychom opakovali, co naši předchůdci, hlavně Pius IX. a Lev XIII. otevřeně prohlásili, když v jejich dobách zlý mor laicismu zaplavoval veřejné školy. My opakujeme a potvrzujeme jejich požadavky stejně jako nařízení posvátných zákonů, jež katolické mládeži zakazují navštěvovati z jakéhokoliv důvodu školy jak neutrální tak smíšené, totiž takové, v nichž jsou bez rozdílu vyučování jak katolíci tak nekatolíci. Navštěvovati takové školy bude dovoleno jen za jistých místních a časových poměrů po moudrém uvážení místního biskupa a jen za zvláštních ochranných opatření. Rovněž nelze trpěti školy (zvláště „jednotné“, do níž jsou povinny choditi všechny děti), v níž se sice vyučuje zvláště katolickému náboženství, ale nejsou na nich katoličtí učitelé, kteří by vyučovali společně katolické i nekatolické děti vědám a umění.*

Aby školu směly navštěvovat katolické děti, je třeba, aby škola byla skutečně katolická. Nestačí jenom to, že se v ní bude vyučovat náboženství, nýbrž

*musí všechna školní výchova a výuka, totiž učitelé, duch vyučování, knihy všech oborů, zkrátka vše býti proniknuto křesťanským duchem a vedeno mateřskou bdělostí Církve. Vše má býti tak upraveno, aby náboženství bylo i základem i korunou všeho výchovatelejšího počínání.*

---

Jak vidno, požadavky papežů na katolickou školu jsou vysoké s čímž nelze jinak, než souhlasit. Nemůžeme si dovolit vystavovat své děti bezvěreckému prostředí, tím bychom hazardovali s jejich věčnou spásou. Kde takové školy nejsou, mají si katolíci z vlastních finančních prostředků vydržovat školy své a možno dodat, že v případě největší nouze si děti vzdělávat sami doma. Přesto je věcí spravedlnosti, aby stát na katolické školy přispíval.

V katolické škole se nemůže stát,

*aby při vyučování ostatním naukám bylo na zřejmou škodu výchovy napadáno to, čemu se děti učily v náboženské hodině.*

Velké nároky jsou kladeny na katolického učitele.

*Vždyť křesťanský učitel se řídí příkladem včel, které sbírají a vysávají z květů to nejčistší a ostatního si nevšímají, jak sv. Basil učí mládež v řeči o četbě klasických spisovatelů.*

...

*Když však křesťanský učitel přijímá novoty, má se na pozoru, aby snadno neopouštěl staré zásady a poznatky, jejichž prospěšnost a účinnost potvrdila zkušenost mnoha věků. Jde hlavně o studium latinského písemnictví.*

Správný učitel, na němž závisí blahodárná činnost školy, má být vybaven rozumovými i mravními vlastnostmi. Jinými slovy nestačí jenom, aby byl vzdělaný, ale záleží i na jeho osobním životě, který má být mravně na výši. Učitel má planout čistou božskou láskou ke svěřeným dětem.

Dále papež poukazuje na to, že při výchově velmi záleží na prostředí mimo školu, ve kterém se dítě pohybuje a jaké má kamarády. Neboť „špatné společnosti kazí dobré mravy“. Děti jsou poddajné jako vosk a snadno se nakloní ke zlému, je třeba vedení a dozoru i mimo školu. Je třeba dbát na to co děti čtou, jaké filmové či rozhlasové představení sledují. Dnes bychom ještě přidali i obezřetnost při zacházení s internetem.

Na závěr celé encykliky papež shrnuje co je cílem celé křesťanské výchovy:

*Vlastním a bezprostředním cílem křesťanské výchovy jest, aby za pomoci milosti Boží vytvořila opravdového a dokonalého křesťana, to jest, aby samého Krista spodobnila a zobrazila v těch, kteří se ve křtu znovu zrodili, jak výstižně píše sv. Pavel: „Dítka moje, s nimiž jsem opět v bolestech porodních, až by Kristus utvářel se ve vás“.*

...

*Pravý křesťan, vytvořený křesťanskou výchovou, není nic jiného než nadpřirozený člověk, jenž cítí, myslí, jedná důsledně a přiměřeně podle zdravého rozumu osvíceného nadpřirozeným světlem příkladu a učení Ježíše Krista. ... Člověk vynikající opravdovou pevností ducha – charakterní.*

---

Takový člověk nežije mimo tento svět, ani se nevyhýbá pozemským záležitostem, ani v sobě nepotlačuje přirozené síly, které do něj Bůh vložil, ale vše toto rozvíjí a zdokonaluje nadpřirozeným životem, který přijal při křtu.

*V záruku nebeských darů Vám, ctihodní bratři, Vašemu duchovenstvu i lidu, s otcovskou láskou udělíme apoštolské požehnání.*

*Pius PP XI.*

### **POŘAD BOHOSLUŽEB na 25. 9. – 2. 10. 2011:**

| Den                       | Liturgická oslava                                                     | Místo     | Čas   | Úmysl mše svaté                                              |
|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-----------|-------|--------------------------------------------------------------|
| <b>Neděle<br/>25. 9.</b>  | <b>26. NEDĚLE<br/>V MEZIDOBÍ</b>                                      | Hustopeče | 8:00  | za + synovce Davida *                                        |
|                           |                                                                       | Černotín  | 9:30  | za Antonii Rekovou, mža a DO                                 |
|                           |                                                                       | Bělotín   | 11:00 | za Svatavu a Aloise Tylichovy,<br>ž a + r; + křest Macháčová |
| <b>Pondělí<br/>26. 9.</b> |                                                                       | Hustopeče | 18:00 | za Václava a Marii Majkusovy,<br>sour, ž a + r a DO          |
| <b>Středa<br/>28. 9.</b>  | <b>SV. VÁCLAVA,<br/>MUČEDNÍKA,<br/>HL. PATRONA<br/>ČESKÉHO NÁRODA</b> | Černotín  | 8:00  | za + Václava Lívu, mžku,<br>ž a + r                          |
|                           |                                                                       | Špičky    | 9:30  | za farníky                                                   |
| <b>Čtvrtek<br/>29. 9.</b> | Sv. Michaela,<br>Gabriela a Rafaela,<br>archandělů                    | Bělotín   | 18:00 | za Václava Prokla, děti a rod                                |
| <b>Pátek<br/>30. 9.</b>   | Sv. Jeronýma,<br>kněze a učitele<br>církve                            | Hustopeče | 18:00 | za Valentina Kopřivu, bratry<br>a sestry                     |
| <b>Sobota<br/>1. 10.</b>  | Sv. Terezie od<br>Dítěte Ježíše,<br>panny                             | Hustopeče | 10:30 | křest Hany Marie Macháčové                                   |
|                           |                                                                       | Černotín  | 18:00 | za Františka Kuchaře, dceru<br>Marii, ž r a DO               |
| <b>Neděle<br/>2. 10.</b>  | <b>27. NEDĚLE<br/>V MEZIDOBÍ</b><br><b>Měsíční sbírka</b>             | Hustopeče | 8:00  | za Bohumila Kubešu, s, r<br>Kubešovu, Frydrychovu a DO       |
|                           |                                                                       | Špičky    | 9:30  | za Adolfínu Nehybovou, mžl, ž<br>r a DO                      |
|                           |                                                                       | Bělotín   | 11:00 | za Františka a Boženu Erlovy,<br>s Josefa, vnuka a DO        |

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola svaté Anežky České Vás srdečně zve na oslavy 150. výročí založení školy a 20. výročí znovuotevření školy ve středu 28. 9. 2011. Celodenní program začíná v 9:00 hod. mši svatou v kostele sv. Bartoloměje v Odrách. Další program si můžete přečíst na nástěnce v kostele.

Ve čtvrtek v 16:00 hod. bude na faře zkouška malé schůly.